

Una llei contra l'ensenyament públic

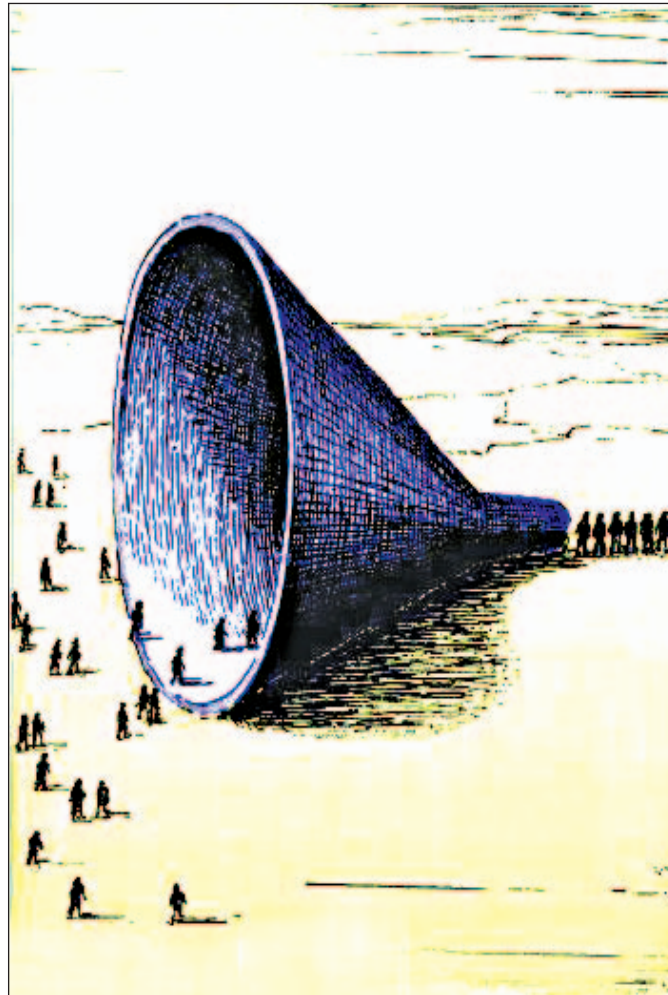
Avantprojecte de Llei d'educació de Catalunya

Cap avenç, poca inversió, massa coacció

Les Bases de la Llei d'Educació de Catalunya, que van provocar la mobilització del 14 de febrer, va posar en evidència que les polítiques educatives de l'Administració, busquen l'aplicació de l'agenda neoliberal consistent a posar l'escola pública al servei d'interesos privats. A l'articulat concret de la Llei, un cop rebaixada la retòrica d'escola de negocis que les caracteritzava, s'hi detecten els mateixos objectius.

La LEC vol vendre modernitat, tanmateix, els seus rancis plantejaments ens remetent al vell autoritarisme de sempre, i la seva obsessió pel control ideològic (projecte de centre i avaluació punitiva) i la recuperació de les velles jerarquies (carrera docent i direccions professionalitzades). Les finalitats són clares: sotmetre l'escola pública, minimitzar la participació de la comunitat educativa, utilitzar les direccions per assegurar la submissió del professorat i eradicar la democràcia de les escoles.

Certifica l'acceptació, per part de l'Administració de les propostes i directrius dels poders fàctics locals i internacionals: patronals, OCDE, Banc Mundial... Els representants polítics han enterrat els valors de llibertat, igualtat, solidarietat.

1. Un Servei Públic d'Educació... al servei d'interesos privats

La LEC consolida i amplia la doble xarxa pública/privada, principal problema del sistema actual (181.7). Manté la línia marcada a la LODE i la LOE, i atorga caràcter de llei als contractes programes, acordats al PNE. No aconsegueix ni dissimular la asimetria de drets i obligacions entre pública i unes patronals (titulars) de la privada concertada que conserven totes les seves prerrogatives.

Incentiva explícitament l'escola privada, ja sigui a partir de les mancances propiciades a la pública per la planificació, ja sigui per l'abandó de les responsabilitats educatives de la Generalitat: 0-3, formació persones adultes, retallada batxillerats nocturns,... (27.2/3)

No preveu mesures efectives de repartiment equitatiu de l'alumnat. Sotmet aquest capítol a la lliure decisió de les famílies, buidant de contingut i funcions les comissions d'escolarització i, ímplicitament, als projectes-idearis de centre. (30.3 i 31.1). Manté tots els criteris i mecanismes de selecció de l'alumnat intactes com fins ara, possibilitant que les patronals puguin continuar emprant-los per aconseguir l'alumnat que desitgen.

Estableix un increment de recursos als centres concertats ubicats en zones desfavorides, però no s'hi contemplen mesures per a centres públics en situacions similars. (180-181)

Art. 181.7 La quantia del mòdul econòmic del concert (...) pot comprendre (...) a més de les especificacions establertes en la regulació bàsica, quantitats assignades al pagament del personal no docent de suport a la docència, i, si escau, a una dotació addicional de personal docent (...)

Art. 30.3 (...) Respectant sempre la lliure opció de la família, el procés d'admissió es redueix als tràmits estrictament necessaris per al seu correcte control administratiu.

Art. 38.4. En el cicle de parvulari i l'educació primària la jornada es pot estendre fins a 1.050 hores.

Art. 76.3. La gestió dels centres privats concertats correspon als seus titulars sense cap altra restricció que les establertes amb caràcter general de les lleis.

educativa. Redueix els principis de funcionament democràtic i de transparència a una qüestió purament formal, de decorat. Vol sotmetre l'escola a la lògica del mercat i la producció (27.2)

L'Administració pensa utilitzar les direccions com els seus peons particulars a l'hora d'aplicar la seva agenda política i econòmica (Títol VIII). Se'ls atorguen múltiples funcions amb la finalitat que puguin fer la feina desagradable. Entre aquestes funcions destaquen la de tendir a l'autofinançament dels centres, incloent-hi la provisió de serveis o productes educatius (76.1 i 78.2), la de poder seleccionar part del personal amb una absoluta discrecionalitat, ja sigui mitjançant l'excusa del projecte educatiu amb la creació de perfils

determinats (77.1), concursos específics (99), el procés de lliure designació (100.1) o simplement, avaluar,- tant per romandre al lloc de treball, com per millorar les seves retribucions o promocionar-se-, i gestionar el conjunt del personal del centre (77.3). Per a fer-ho possible i emparats en el concepte de zona escolar, es podrà desplaçar els funcionaris de carrera amb destinació definitiva (100.2)

Per aconseguir aquests objectius preveu establir un estatus diferenciats del "personal directiu", amb un règim jurídic propi (90.3).

La creació de nous cossos docents (Ad. 2^a) (T. VII, C. 3), amb menys drets que els actuals, la creació de noves categories, la promoció professional lligada a resultats i a una avaluació punitiva, pot destruir el sentit col·laboratiu, igualitari i solidari de la professió.

S'estableix la laboralització del personal substituït, adscrit a zones educatives, que podria prestar indistintament els seus serveis tant a la pública com a la concertada, la qual cosa podria provocar un empitjorament de les seves condicions de treball, especialment les retributives i contractuals.

Finalment, es deixa l'escola oberta al patrocini empresarial, la qual cosa la fa extremadament vulnerable als interessos privats, prenent al mateix temps obrir l'escola a l'autofinançament, la qual cosa pot comportar, tal com ha succeït en altres països, la total desigualtat dels centres que pertanyen a la xarxa pública, en funció del seu entorn socioeconòmic (76.1) (78)

4. Contra la llibertat, contra la participació, contra la solidaritat

L'avantprojecte de la Llei fa evident que el Departament ha posat l'accent determinant en un model d'autonomia de gestió que es pot traduir en l'abandonament educatiu de la Generalitat de Catalunya. Precisament, i tal com passen al model anglès tan admirat pel conseller Maragall i els seus assessors, es caracteritza per la supressió de tot marge d'autonomia als docents, mers i acrítics executors de les polítiques dictades pels titulars dels centres, poders locals i Administració al servei dels interessos empresarials.

2. Municipalització..., o la porta falsa cap a la privatització (Tercera Via)

Atès el precedent del 0-3, en què la Generalitat traspassà als ajuntaments el primer cicle d'educació infantil, i molts municipis es van dedicar a externalitzar-lo cap a empreses privades, sovint amb contractació de docents mitjançant ETT, la voluntat explícita de passar els centres de formació de persones adultes, ensenyaments artístics i de règim especial (139.3) i fins i tot la possibilitat de centres ordinaris (mitjançant convenis o consorcis) o que siguin els mateixos municipis que els puguin crear (143) fa que, a la pràctica, es mantingui la voluntat privatitzadora del govern, evidenciada a les Bases. A més la Llei obriria una altra via amb la finalitat d'establir models de gestió privada als centres públics. Aquesta a través de la gestió dels propis treballadors convenientment esglaonats (76.2)

La municipalització, en tot cas, pot representar una oportunitat per millorar el finançament dels ajuntaments..., a costa de l'escola pública, mitjançant dues vies: quedar-se la diferència entre els diners que pugui rebre del Departament d'Educació i el que finalment acabi gastant el centre -en estalviar-se, per exemple, els imports destinats a substitucions-, o pel fet que aquesta situació fa possible, d'acord amb la Llei, la capacitat d'endeutament de la hisenda municipal.

La municipalització és, a més, un retrocés històric i un símptoma neoliberal. La gestió estatal/autònoma és l'única capaç d'assegurar finançament suficient, equitat educativa, polítiques socials a l'educació i aprofundir en la igualtat d'oportunitats, enfront de la desigualtat que caracteritza els països que mantenen l'educació en mans dels ajuntaments. A més, allà on s'han produït polítiques d'ajust estructural -Xile, Argentina,...- és on l'educació s'ha traspassat als ajuntaments.

Finalment, la municipalització fa l'escola més vulnerable a les pressions de les elits locals, sovint en un sentit clarament involutiu.

3. Un model empresarial de gestió..., o la disciplina anglesa!

L'avantprojecte de la LEC aposta decididament per un model de gestió empresarial, vertical i jeràrquic, que busca deixar sense efectes pràctics els drets de participació i gestió de la comunitat

L'autonomia proposada, fonamentada en el projecte educatiu de centre, gairebé equivalent a l'ideari dels centres privats, acaba eliminant el dret constitucional a la llibertat de càtedra (CE 20.1c), de manera que el professorat s'hi ha de sotmetre, a la pràctica, perquè la Llei estableix mecanismes que poden acabar per excloure els dissidents (62.2 i 18.3)

La LEC obre la possibilitat de legalitzar la sisena hora, la mesura pedagògica més irracional de la UE (38.4). Paral·lelament i curiosament no es contemplan mesures per a un tractament individualitzat de la diversitat ni per una millora qualitativa de l'atenció a l'alumnat.

Si algun dia s'executa aquesta mesura amb caràcter general a més d'equiparar el model de tractament de la diversitat en les dues xarxes al grup/classe, suposaria que l'estat hauria de fer-se càrrec mitjançant el concert de les quotes de l'alumnat, la qual cosa suposaria un escandalós transvasament de diners públics per satisfer la taxa de benefici de les patronals concertades.

Paral·lelament, i com era de suposar, no concreta cap compromís inversor més enllà d'un programàtic desig d'equiparar-se a la "mitjana" de la Unió Europea.

L'avantprojecte de Llei estableix el perillós precedent que els centres podran endeutar-se, la qual cosa ja anticipa que no disposaran de recursos suficients, o que s'establiran diferències importants en un ambient de competitivitat (172.3).

Finalment, la Llei estableix un model d'avaluació format per un ens privat, l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu, sense cap control ni transparència, que tal com ha passat en altres estats de l'OCDE, pot acabar determinant l'orientació curricular i pedagògica de les escoles, tot posant-la al servei dels resultats immediats. A la pràctica, els components de l'Agència, probablement pertanyents a grups de pressió empresarials o polítics, sense cap control democràtic, poden acabar dictant la política educativa del país (162.2/).

5.La mesa de representació sindical

Mitjançant resolució del conseller, el Departament d'Educació ha posat en marxa una mesa per dur a terme converses sobre aquells articles de la LEC que afecten a les condicions de treball del professorat i altres professionals de l'educació. Una representació sindical del professorat de pública i de privada concertada i del professorat de religió composta per: USTEC·STEs (3 membres), CCOO (3), UGT (3), USOC (2), ASPEPC-SPS (1), i FERC (1).

Art. 139.3 a) (...)Corresponen al municipi les competències següents: (...) la determinació de l'oferta educativa (...) El procés d'admissió en els centres que presten el servei públic d'educació en el seu territori (...) la programació dels ensenyaments de formació professional i la coordinació amb l'entorn social i empresarial. / La gestió dels centres públics, (...)

b) Crear, organitzar i gestionar centres de primer cicle d'educació infantil, d'ensenyaments artístics i d'educació de persones adultes (...)

c) Crear, organitzar i gestionar altres centres propis (...)

Art. 76.2. Els centres públics ubicats en zones socialment i econòmicament desfavorides, el govern pot establir un sistema de provisió de llocs de treball i de direcció de caràcter extraordinari. (...) Els docents d'aquests centres seran nomenats per lliure designació en base a una convocatòria per a equips docents de gestió amb un projecte educatiu. (...) En aquestes situacions el Departament procurarà la col·laboració del poder local.

Art. 78.2. Són objecte de la gestió econòmica dels centres educatius:

b) Les quantitats obtingudes per la prestació de serveis diferents dels gravats per taxes aplicades als serveis docents previstos per la legislació vigent (...)

c) Els ingressos obtinguts per la venda de productes generats en l'activitat normal del centre (...)

Art. 77.1. (...). En funció de les necessitats derivades del projecte educatiu del centre, la direcció dels centres públics proposen llocs docents per als quals és necessari el compliment de requisits addicionals de titulació o capacitació professional.

Art. 99 Els concursos específics es convoquen, individualment o per grups homogenis, per als llocs de treball docents de caràcter singular que exigeixen tècniques de treball o responsabilitats especials o condicions d'ocupació amb particularitats pròpies (...)

Art. 77.3. La direcció (...) està habilitada per avaluar l'activitat docent i de gestió de personal del centre.

Art. 100.1 Els llocs docents (...) quan s'han de cobrir amb professorat que no tingui destinació obtinguda per concurs (...) es proveeixen amb convocatòria pública pel procediment de lliure designació (...)

Art. 100.2 El personal docent que sigui cessat del lloc de treball ocupat per lliure designació queda adscrit a la zona educativa corresponent al lloc de treball que ha obtingut amb anterioritat per concurs (...)

Art. 90.3 El govern pot establir el règim jurídic específic del personal directiu docent així com dels criteris i el procediment per determinar la condició de personal directiu professional (...)

Art. 89.6 (...) Les plantilles del professorat de les zones educatives poden incloure places per cobrir substitucions temporals d'un determinat àmbit territorial mitjançant la contractació laboral.

Aquesta mesa tindrà una durada efímera i abordarà aspectes comuns a tots els sectors. Els aspectes específics del professorat de pública es continuaran tractant en la Mesa Sectorial del personal docent no universitari amb una composició diametralment diferent.

El Departament vol imposar que els treballs a realitzar en ambdues meses finalitzin abans del 15 de juny, contra l'opinió dels sindicats presents que considerem que no hi ha d'haver data límit, ja que el límit l'ha de posar la possibilitat de tractar de forma del tot suficient tots els temes.

Aquesta mesa és més de consulta que de negociació, en la qual el Departament es limita a pendre nota de les diferents

propostes sindicals, responent negativament i de forma tanca- da les que no n'accepta i postergant la resposta d'altres que, presumiblement, tampoc no acceptarà. Anirem informant puntualment als centres del desenvolupament de les conver- ses i dels aclariments a diversos detalls de l'avantprojecte.

No obstant volem significar que tant la constitució de la mesa de representació sindical, com les converses en la Mesa Sectorial i els debats en el Consell Escolar de Catalunya, semblen més una operació d'imatge del departament davant de l'opinió pública per justificar socialment que dialoga, que no pas una voluntat real de negociar els canvis o modifica- cions proposades pels sindicats. En definitiva una cortina de fum per conservar les formes.

Art. 62.2 Els criteris pedagògics del projecte educatiu de cada centre són d'obligada observança per part de tot el per- sonal que, de manera permanent o ocasional, treballi en el centre, i el seu exercici professional en el centre no pot con- tradir.

Art. 18.3. En l'exercici de la funció docent, el professorat gaudeix d'autonomia en el marc del projecte educatiu.

Art. 38.4. En el cicle de parvulari i l'educació primària, la jornada escolar es pot estendre fins a 1.050 hores.

Art. 38.3. La jornada escolar a l'ensenyament obligatori comprèn horari de matí i de tarda.

Art. 172.3 (...) Els centres públics de la Generalitat poden contractar operacions de tresoreria (...)

Art. 162.2 L'Agència és un ens de dret públic, que en la seva activitat instrumental pot utilitzar el dret privat, amb per- sonalitat jurídica pròpia, plena capacitat d'obrar i (...) 3 actua amb autonomia respecte de l'Administració educativa.

USTEC·STES

Barcelona (08007): Ronda Universitat, 29, 5è Telèfon 93 302 76 06 - Fax 93 302 55 99

Girona (17001): Eiximenis, 14, 2n 2a Telèfon 972 20 20 34 - Fax 972 41 17 03

Lleida (25002): Pg. Ronda, 2, 1r 4a Telèfon 973 26 30 32 Fax 973 27 25 07

Tarragona (43003): August, 21 entl. 1a Telèfon 977 23 52 63 Fax 977 23 90 04

Tortosa (43500): Rosselló, 6, entl. Telèfon i Fax 977 51 10 46

Alt Urgell i Cerdanya: 687 77 85 77

Pallars Jussà i Pallars Sobirà: 676 66 67 54

Maresme Telèfon: 609 76 94 45 **Internet:** <http://www.sindicat.net>

Correu electrònic: ustecstes@pangea.org

girona@sindicat.net

lleida@sindicat.net

tarragona@sindicat.net

